

SJABLOON VOOR ZIENSWIJZEN BIJ GR-BEGROTINGEN WEST-BRABANT

Gemeenschappelijke Regeling: WVS	
1.	Zijn de stukken tijdig ingediend door de GR bij de gemeente? Ja, de stukken zijn tijdig ontvangen: De kaderbrief is ontvangen op 29 januari 2024. De ontwerpbegroting 2025 en jaarrekening 2023 zijn ontvangen op 8 april 2024.
2.	Is voldaan aan de BBV-voorschriften? Ja.
3.	Inhoudelijke aandachtspunten, beleidsontwikkelingen e.d. WVS voert activiteiten uit voor inwoners van onze gemeente op grond van de Participatiewet. Onder andere het bieden van beschut werk, werk voor mensen met een indicatie op basis van de oude Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en het ontwikkelen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar, waar mogelijk, betaald werk. Daarnaast werkt WVS, als het sociaal ontwikkelbedrijf van West-Brabant nauw samen met het Werkplein Hart van West-Brabant en de Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) Brabantse Wal. Dit is de ketensamenwerking. Doel hiervan is om zoveel mogelijk inwoners die nu aan de zijlijn staan te laten participeren en zo veel mogelijk te ontwikkelen naar werk. De doelstelling voor 2024 en verder is 'Samen werken aan Participatie'. Meer dan 70% van de inwoners uit de doelgroep in West-Brabant is langer dan 2 jaar afhankelijk van een bijstandsuitkering. We zien het als een belangrijke opdracht om inwoners de ondersteuning te bieden die nodig is. Door samenwerking met de bundeling van kennis en kunde kunnen meer inwoners ontwikkeld worden naar werk of een andere vorm van participeren. Binnen de ketensamenwerking worden verschillende instrumenten ontwikkeld. Zo kunnen inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt door middel van de routekaart worden ontwikkeld in verschillende leerroutes (zoals groen, productie, logistiek, schoonmaak, post- & pakketbezorging en horeca). Ook wordt een gezamenlijk arbeidsonderzoekcentrum ingericht waar onderzoek kan plaatsvinden naar de mogelijkheden van inwoners en de beste manier om hen te begeleiden en te ontwikkelen naar betaald werk. De komende jaren (tot en met 2027) wordt jaarlijks aan 380 inwoners een ontwikkeltraject (onderzoek en/of leerroutes) aangeboden. Tevens wordt gewerkt aan een tool waarmee gemeten kan worden wat de impact is van de ontwikkeltrajecten. In 2024 kent de ketensamenwerking 3 focuspunten: - Blijvende aandacht voor de groep inwoners met een langere afstand tot de arbeidsmarkt. Specifiek voor statushouders en jongeren is extra aandacht. - Een proeftuin gezamenlijke diagnose om beter inzicht te krijgen in waar de intake en de verdiepende diagnose elkaar versterken om beter maatwerk te kunnen leveren aan de inwoner. - Communicatie: gericht op het bestuur, de samenwerkende organisaties en de inwoners. Deze punten lopen door in 2025.

4. Financiële aandachtspunten

Jaarrekening 2023

De jaarrekening 2023 is conform het BBV opgesteld. Het gerealiseerde resultaat over 2023 bedraagt € 2.717.000 positief (inclusief de gemeentelijke bijdrage van € 7.700.000). In 2022 was het resultaat € 1.068.000 positief.

Duiding resultaat

- Het *subsidieresultaat* (de subsidie doelgroep minus de personeelskosten doelgroep) was in 2023 € 3.531.000 voordeliger dan begroot. Het subsidieresultaat is met name positief beïnvloed door de hogere rijksbijdrage Wsw per SE.
- Het *operationeel resultaat* is € 566.000 lager dan begroot en € 738.000 hoger dan in 2022. Bij het vaststellen van de Jaarrekening 2022 werd reeds voorzien dat er een tekort van € 600.000 zou gaan ontstaan i.v.m. de loonstijgingen Cao SGO. Hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd. Het tekort op de begrote begeleidingsvergoeding beschut was € 55.000 door gemiddeld lagere instroom dan begroot. Daarnaast was er een lagere uitstroom van SW-personeel en een lagere instroom van participanten.
- De *incidentele baten en lasten* bedroegen in 2023 € 248.000 negatief. Dit betreft afrekeningen van UWV-gelden (€ 70.000) en de kosten van een over realisatie van 5,29 fte SW (€ 178.000).

Resultaatbestemming

Het algemeen bestuur van de WVS stelt voor om het gerealiseerde resultaat € 1 miljoen te reserveren en te storten in de algemene reserve. In de begroting 2025 heeft de WVS aangegeven dat zij, afhankelijk van de jaarlijkse resultaten, de algemene reserve c.q. het weerstandsvermogen van WVS willen laten groeien tot 7 % van de jaarlijkse lasten. Dat komt neer op een bedrag van € 7 miljoen. Dat is het bedrag dat door de accountant wordt aangemerkt als zijnde het bedrag waarover WVS risico's loopt. Het gaat hierbij dan met name om risico's die onvoorzien zijn en waarvoor op korte termijn dekking gevonden dient te worden. Per ultimo 2023 bedraagt de algemene reserve van WVS € 3 miljoen. Gelet op het voordelige resultaat wordt voorgesteld bij de jaarrekening 2023 een bedrag van € 1 miljoen te reserveren.

Tevens wordt voorgesteld € 50.000 te reserveren voor de viering van 50 jaar WVS. Hierna resteert € 1.667.000 om uit te keren aan de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal Wsw-werknemers, beschut werkers en overige participanten per peildatum 1-1-2022. Ook de eerder gereserveerde € 600.000 voor nadelen door nieuwe Cao SGO kan vrijvallen, volgens dezelfde verdeelsleutel.

Begroting 2025

De begroting is gebaseerd op de (voorlopige) cijfers (o.a. voorlopige Participatiebudgetten) uit de mei- en septembercirculaire van 2023. Naar aanleiding van de cijfers in de mei- en september circulaire van 2024 zal in het najaar van 2024 een herziene begroting 2025 worden gepresenteerd.

In de begroting wordt rekening gehouden met een hogere indexering (6%) van de aan de gemeenten toe te kennen Participatiebudgetten dan wat was opgenomen in de Kaderbrief (2%). Er wordt vanuit gegaan dat het Rijk een (gedeeltelijke) compensatie zal bieden voor de forste indexering van het wettelijk minimumloon (WML) per 1 januari 2023. Als het percentage uit de Kaderbrief zou worden aangehouden zou dit leiden tot een extreme stijging van het tekort en daarmee ook van de gemeentelijke bijdrage.

Duiding

	In de begroting is – in lijn met de kadernota – gerekend met een verdere daling van het aantal Wsw-dienstverbanden, omdat er sinds de Participatiewet geen instroom meer plaatsvindt. Hier tegenover staat een lichte stijging van regulier personeel om dit op te vangen en invulling van nieuwe functies vanwege de omvorming tot ontwikkelbedrijf. Op de toe te kennen participatiebudgetten is gerekend met de gemiddelde rijksbijdrage SW. Hier is rekening gehouden met een door het Rijk te verstrekken loonprijscompensatie. Ook andere (loon-)kosten zijn geïndexeerd. Voor ontwikkeling loonkosten personeel SVW is een stijging van 4% aangehouden voor de komende jaren. De LPO op het participatiebudget wordt verondersteld op 3%. Voor ambtelijk personeel is rekening gehouden met een stijging van 4% van de salarislasten. Loonkosten beschut werk: het wettelijke minimum uurloon is ingegaan op 1-1-24 waardoor een flinke kostenstijging per fte is ontstaan. WVS gaat uit van een stijging van de omzet / toegevoegde waarde van derden (niet-gemeenten); hierbij wordt rekening gehouden met een verbetering van de door te berekenen prijzen (indexering) en een instroom van medewerkers / cliënten vanuit de Participatiewet (met behoud van uitkering, met en zonder loonkostensubsidie, alsmede beschut werkers); de gemeentelijke omzet zal jaarlijks iets afnemen. Het door het Rijk toegekende lage inkomens voordeel (LIV) is vanaf 2025 vervallen; dit was een financieel voordeel voor de loonkosten SW; onduidelijk is of er iets voor in de plaats komt. <i>Gemeentelijke bijdrage</i> De bijdragen van de deelnemende gemeenten om te komen tot een sluitende begroting zijn € 7.431.000. Dit is overeenkomstig de meerjarige trend. VWS vraagt om jaarlijks een deel van het jaarresultaat toe te voegen aan de algemene reserve tot het niveau van 7% van de jaarlijkse lasten in de begroting bereikt is. VWS heeft deze groei in weerstandsvermogen nodig om risico's in prijs(inflatie) en stijgende (CAO)kosten te weerstaan. Deloitte heeft in haar advies "Rapportage onderzoek Weerstandsvermogen VWS" van 27 maart 2024 een onderzoek gedaan naar de maximale omvang van het benodigd weerstandvermogen. Uitkomst van dit onderzoek is dat het benodigde maximale weerstandsvermogen wordt becijferd op € 7,0 miljoen. Dat is ongeveer 7,5% van de totale exploitatie van WVS. Dit past binnen de financiële richtlijn 5 in de nota verbonden partijen. Deze stelt een percentage van 8% van de totale exploitatie als grens. Deloitte constateert in haar rapport dat voor het gerealiseerde resultaat over 2023 (onderdeel van het eigen vermogen per eind 2023) € 50.000 wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve 'jubileum' en € 1.000.000 toegevoegd aan de algemene reserve. Daarmee wordt er een bedrag van € 1.050.000 toegevoegd. Eindconclusie is dat het vrij beschikbare deel van het eigen vermogen circa € 4,0 miljoen bedraagt. WVS heeft deze middelen nodig om veranderingen in de markt het hoofd te bieden. De door WVS gevraagde € 7,0 miljoen is een maximum. Op dit moment is een grens van € 4,0 miljoen passend.																		
5.	Financieel overzicht Meerjarenontwikkeling bijdrage gemeenten in exploitatietekort <table><tr><th></th><th>(Herziene) Begroting 2024</th><th>Ontwerp begroting 2025</th><th>Meerjaren- begroting 2026</th><th>Meerjaren- begroting 2027</th><th>Meerjaren- begroting 2028</th></tr><tr><td>Totaal GR</td><td>8.135.000</td><td>7.431.000</td><td>8.102.00</td><td>8.617.000</td><td>8.916.000</td></tr><tr><td>Bijdrage gemeente Bergen op Zoom</td><td>1.605.098</td><td>1.527.397</td><td>1.665.317</td><td>1.771.172</td><td>1.832.630</td></tr></table>		(Herziene) Begroting 2024	Ontwerp begroting 2025	Meerjaren- begroting 2026	Meerjaren- begroting 2027	Meerjaren- begroting 2028	Totaal GR	8.135.000	7.431.000	8.102.00	8.617.000	8.916.000	Bijdrage gemeente Bergen op Zoom	1.605.098	1.527.397	1.665.317	1.771.172	1.832.630
	(Herziene) Begroting 2024	Ontwerp begroting 2025	Meerjaren- begroting 2026	Meerjaren- begroting 2027	Meerjaren- begroting 2028														
Totaal GR	8.135.000	7.431.000	8.102.00	8.617.000	8.916.000														
Bijdrage gemeente Bergen op Zoom	1.605.098	1.527.397	1.665.317	1.771.172	1.832.630														

	Opgenomen in meerjarenperspectief gemeente Bergen op Zoom	1.731.358	1.663.283	1.669.094	1.660.170	1.660.170
	Verschil	-126.260*	-135.886	-3.777	-111.002	172.460
	*VWS heeft een begrotingswijziging aangekondigd. De effecten van de uitkomst van deze wijziging wordt meegenomen in het tweede concernbericht.					
6.	Overige aandachtspunten - De formatie SW is gebaseerd op de prognose komende uit de mei- en septembercirculaire 2023. Er is rekening gehouden met een lagere omzet van de deelnemende gemeenten ten opzichte van de werkelijke omzet 2023 door een daling van het aantal fte SW. - Het is op dit moment nog niet duidelijk welke invloed de landelijke realisatiecijfers hebben op de P-budgetten SW voor de komende jaren (meicirculaire). - Extra In de begroting is rekening gehouden met een in het vooruitzicht gestelde rijksbijdrage ter behoud van de infrastructuur van de sociaal ontwikkelbedrijven (verdeelsystematiek conform de rijksbijdrage Wsw). - Vanuit het Rijk is een extra begeleidingsvergoeding van € 2.157 toegekend via de septembercirculaire 2023 vanaf 2024. Voor begeleiding beschut werk per plaatsing. - Voor ontwikkeling loonkosten personeel SVW is een stijging van 4% aangehouden voor de komende jaren. De LPO op het participatiebudget wordt verondersteld op 3%. Voor ambtelijk personeel is rekening gehouden met een stijging van 4% van de salarislasteren. - Loonkosten beschut werk: het wettelijke minimum uurloon is ingegaan op 1-1-24 waardoor een flinke kostenstijging per fte is ontstaan. - Afspraak is dat op jaarbasis aan 380 inwoners een ontwikkeltraject (onderzoek en leerroutes) in de keten wordt aangeboden (de gemiddelde looptijd is bijgesteld van 6 naar 4 maanden). Op uitvoeringsniveau is er sprake van een steeds intensievere samenwerking tussen professionals van keten ISD, het Werkplein en WVS.					
7.	De zienswijze Gelet op bovenstaande aandachtspunten, wordt het volgende voorgesteld: 1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2023. 2. De volgende zienswijze over de ontwerpbegroting 2025 naar voren te brengen: Het totaal aan weerstandsvermogen vast te stellen op circa 4 miljoen. Dit in afwijking van het voorstel van VWS om het weerstandsvermogen vast te stellen op maximaal 7 miljoen. Naar aanleiding van het advies van Deloitte kan een weerstandsvermogen van circa 4 miljoen als passend worden gezien.					